

Časopis s podobami za slovensko mladino.
S prilogo: „Angeljček“

Štev. 8.

V Ljubljani, 1. avgusta 1896.

Leto XXVI.

Pesem učiteljev.

(Zložil in v znak prijateljstva gg. učiteljem tržiškega okraja poklonil Jož. Volc.)

Mogočno kot se grom oglašá
Razlega naj se pesem naša,
In milo kot srcá odmev
Glasí naj se ubrani spev:
Častit je stan učiteljev,
Mladine odgojiteljev!

Zakladov večnih smo čuvaji,
Ki skriti so v detinskem raji;
Kar svet ima najblažjega,
Kar dom ima najdražjega,
Dal v varstvo je učiteljem,
Mladine odgojiteljem.

On dušni oče je siroti,
Vodnik na zapeljivi poti,
Vse lepo on ceniti vé,
A zlôba žali mu srcé —
Oj blag je stan učiteljev,
Mladine odgojiteljev!

Kot Kerubim pred raja vrati,
Učitelj verno mora stati
Z ognjenim mečem kot čuvaj,
Da brani src nedolžnih raj —
Oj svet je stan učiteljev,
Mladine odgojiteljev!

On deci je, kar jutru zarja:
Srcé on blaži, um razžarja,
Uči in kaže sam povsod,
Kakó se ljubi Bog in rod —
Oj lep je stan učiteljev,
Mladine odgojiteljev!

Tako življenje mu promine
V skrbéh za blaženstvo mladine,
Pri Njem pa bode se spočil,
Ki sam je kdaj učitelj bil:
Pri vzorniku učiteljev,
Mladine odgojiteljev.

Zató le zvêni pesem naša
Mogočno kot se grom oglašá,
In milo kot srcá odmev
Glasí naj se ubrani spev:
Bog živi stan učiteljev,
Mladine odgojiteljev!

Šepec.

(Povest. — Spisal Ivan Rekar.)

VII.

Polnočni zvon z visokih lin
krepko zaklenkal je.

S. Gregorčič.

Stemnilo se je. Polagoma je začel naletavati drobni sneg in pričakovati je bilo hudega meteža.

Drevje je završalo, ledena burja ga je vzdramila iz sladkega sna. Vzdramil je pa njen ostrí piš tudi Šepca, ki je stal, kakor okamnel, nepremično na kraju nesreče ter strmel v svojega tovariša, ležečega na ledenih tleh. Ta se ni zavedel. Kakor mrtev je ležal na sneženi postelji, katero je rdečila gorka kri tekoča iz rane. Obraz je bil bledejši ko vosek, oči zaprte. Z levico si je zatisknil rano na prséh, da bi ustavil kri. Ne, ona se ni dala motiti, tekla je močno ter obarvala beli sneženi prt, gorka, rdeča kri.

Šepec se tudi ni zavedel, kaj se je zgodilo; revež sam ni vedel, se mu li sanja, ali je resnica. In bila je žalostna resnica.

»Ubijalec!« grozno je zazvenela ta beseda v njegovem srcu. Kar stemnilo se mu je pred očmi, opotekel se je, prijel se za razbeljeno glavo in šepetal: »Moj Bog, kaj sem storil! Ubil sem svojega tovariša, sorodnika. Res? Ne, nisem ga, to se mi le sanja, oh, take grozne sanje!«

Pogled upre sedaj v Drejka. Mirno je počivalo truplo, saj duša se je itak skoro že imela ločiti od telesa ter splavati iz doline solz v kraj boljše sreče. — Šepec se strese ob tem pogledu, kakor bi ga pičil gad.

»Kajn sem, Kajn!«

Gologlav je bežal, kakor preganjana zver od kraja nesreče, ne menèč se, kam ga privede pot. Snežilo je že prav močno, burja je tulila po temnem lesu. A Šepec ni čutil mraza, saj sploh ni vedel, ali je še živ ali ne, ampak njemu je vedno plavalo truplo ustreljenega tovariša, sina Mihčevega največjega dobrotnika, in takorekoč družega očeta, pred očmi.

V duhu se mu je zdelo, kako mu preti z ono krvavo roko, ki jo je tiščal na prestreljenih prséh. Čul je sicer votlo zavijanje burje, a zdelo se mu je, da se v teh čudnih glasovih čuje le jedna beseda »Kajn«.

Bežal je Šepec naprej in naprej, ne vedé, kaj se godi okrog njega. Za vse je bil gluhi in slepi, gledal je mrtvo blede obličje in poslušal »Kajn« šepetajoči glas burje.

V lesu je bilo temno ko v rogu. Videl nisi ne naprej ne nazaj, niti drevja ni bilo moči razločevati. Pa Šepca vse to ni nič oviralo v begu.

Tekel je čez drn in strn, zadeval se ob drevesa, spodtikal se na koreninah, skakal čez jarke, da bi le čim preje prišel proč s kraja ubojstva.

Je pa težko bežati v taki viharni noči. Šepec je padal in padal, sedaj tu, sedaj tam, dokler končno popolnoma ne omaga ter se zgrudi ob deblu visoke smreke v sneg.

»Kje sem, kaj se godi okrog mene?«

A ne vé si dati odgovora. Mraz ga nekoliko pokliče k zavesti. Sedaj se vsega natančno spomni in prične plakati.

»O moj Bog, kaj sem storil! Ubil sem ga, vem, da sem ga, po nesreči sicer, pa kdo mi bo vrjel? Zapró me, obsodijo v težko ječo, morebiti celo — na smrt.«

Mrzel pot oblije ubozega dečka pri teh mislih. Šepec, ki ni jokal nikdar skorej, valjal se je po tleh kakor besen in pretakal solze, gorke solze, ki so topile mrzli sneg.

Za nekaj časa se umiri in zopet trezno misli.

»Kaj naj storim? Če grem nazaj, me morebiti kdo zaloti in prime. Kdo pa vé, da sem ravno jaz tisti nesrečni morilec? Če povem po pravici, mi nihče ne bo vrjel, stric me spodi iz službe in potem me čaka — smrt. In mati, mati moja?«

Misel za mislijo je švigala po glavi mlademu dečku. Strah pred kaznijo je pa podrl vse naklepe. Ne, da bi bil brž šel klicat ljudi na pomoč, bežal je in pustil ranjenca na cesti v mrzli zimski noči. Oni Šepec, ki je bil tako zveden in premeten, ki ni prišel nikdar skoro v zadrego, da bi si ne bil znal pomagati, danes ni mogel nič več misliti. Zapustila ga je zavest in pamet. Jokal je in zdihoval ter sam ni vedel, kaj bi začel.

Snežilo je še vedno in burja je tudi še piskala svojo zavijajočo pesem. — Mihec je ležal v snegu in jokal. Čuj! odkod ti glasovi?

Šepec skoči kvišku in posluša — milovbrano zvonjenje mlaških zvonov. Kako milobno pojó, prav zares oznanujejo, da je danes prišel Zveličar na svet odrešit trpeče človeštvo.

Šepec je bil ginjen, padel je na kolena in — molil. Drgetal in tresel se je po vsem životu, a ni se zmenil za mraz, njegov duh je bil pri — Bogu. Roki je proseče sklepal k molitvi, ustnice so pa šepetale ponižno a iskreno prošnjo nedolžnega srca, ki je uprav danes v toliki stiski kakor nikdar prej.

Bog je pa uslišal to prošnjo in poslal angelja tolažbe k vbogemu zemskemu črviču.

Nekako pokrepčanega in potolaženega se je čutil Sepec po molitvi.

Vstal je in počasi se bližal Mlaki, svoji rojstni vasi. Hišico je takoj zagledal, saj je iz nje migljala lučica, katero je nekdaj vedno on prižigal. A danes ne sme notri, mora se skriti, ker je »ubijalec«.

Počasi zavije okoli vogla in se previdno bliža oknu. Pogledati pa vendarle mora notri. — Na prste stopi, se vspne in sedaj vidi vse in čuje slednjo besedo.

Tam pri peči kleči mamica, poleg nje pa mala sestra. V kotu nad belo javorjevo že staro mizo pa blesti lučica iz hlevčka, kjer spava božje Dete. Jaslice je gotovo letos Anica napravila, druga leta pa on. Pa kako so lepe! Solze se Mihcu ulijó, ko gleda ta prizor, in ne more se ločiti.

Kako je bilo prejšnja leta lepo doma, ko je tudi tako-le klečal pri materi kakor mala Anica, molil in prosil za ljubega očeta in dobro mater. In na božični večer, kako prijetno je bilo vselej. Verno je poslušal mater, ki je pravila, da na nocojšni večer živali govoré, da se sliši celo grlice peti, ki so poleg podprtnika pod belim prtom. In vselej je sprosil, da je dobil veliko lepo grlico seveda iz testa, okrog polunoči pa verno poslušal, ali se bo oglasila. Seveda testo se ni oglasilo, a Šepcu se je pa vendar zdelo, da nekaj sliši, in zadovoljen je bil s tem.

Prejšnja leta, pa nocojšni večer, kak razložek! Onega, ki ga je tako iskreno in vdano ljubil, zagreblji so mu v črni grob, — očeta ni več, in nocoj je postal pa — ubijalec.

Šepce joka, poslušá in skupno moli, čeprav se mraza trese.

»Še očenaš in češčenasmarijo za Mihca, da bi mu Bog dodelil srečo in pravo pamet«, tako moli mati naprej, nji odgovarja mala hčerka Anica, zunaj pod oknom pa sin Mihec. Ne, ta ne odgovarja več.

Ko sliši moliti dobro mater za svojo srečo, katero si je danes uničil, stemní se mu pred očmi in nezavesten se zgrudi na domač prag.

Zunaj pa kraljuje črna noč — sveta noč.

Povesti iz avstrijske zgodovine.

(Piše Al. Stroj.)

XVII.

Franc I.

Mej slavnimi avstrijskimi vladarji se odlikuje po svoji dobrotljivosti in priljubljenosti pri podložnikih posebno cesar Franc I. Premnogo lepih dogodkov iz njegovega življenja nam to spričuje.

Vrl častnik, ki se je odlikoval v mnogih bojih, je bil tedaj povikšan v višjo službo. Zato bi bil pa moral iti tudi iz glavnega mesta v neki zelo oddaljeni kraj, kjer je bila vojaška posadka. To je tedaj veliko stalo; častnik si pa kot družinski oče poprej ni mogel ničesar prihraniti. Vzame torej odlok, s katerim je bil povikšan v službi, in ga nese nazaj v dvorno pisarno. Cesar Franc je moža dobro poznal, in ko zvé, zakaj ne gre v daljni kraj kot načelnik posadke, sede in napiše, naj mu blagajna izplača petsto goldinarjev potnine. Hvaležno sprejme častnik nakaznico in jo nese v cesarsko blagajno, da mu uradnik izplača nakazano vsoto. Pa kako se začudi, ko blagajničar vzame kupček bankovcev in začne šteti: Sto, petsto, tisoč, dva-, tri-, štiri-, pet tisoč!

»Čujte, gospod uradnik«, pravi častnik, »to mora biti pomota. Moj dobri vladar mi je podaril le petsto goldinarjev.«

»Tukaj je nakazanih 5000. Kar mi veličanstvo ukaže, to moram storiti.«

Častnik vzame 5000 goldinarjev in gre zopet do svojega vladarja, da mu razodene pomoto. Smehljaje ga tolaži cesar in pravi: »Kar sem zapisal, ostane zapisano, če je tudi jedna ničla več. Česar vi ne bodete rabili, potrebovali bodo vaši otroci.«

Ginjeno se zahvali častnik, rekoč: »In ko bi mogel pet tisočkrat umreti, rad bi umrl za predobrega cesarja in svojo domovino.«

Tako udanih podložnikov je imel Franc I. povsod v svojem cesarstvu.

Leta 1813. je prišel s svojo armado v neko mesto, ki je bilo poprej avstrijsko, tedaj pa že pod Napoleonovo oblastjo. Meščani so bili pa še svojemu vladarju iz srca udani in so upali, da zopet kmalu pridejo pod peroti avstrijskega orla. Cesarja Franca I. in njegove vojake so prav slovesno sprejeli. Vladarju so šle naproti belo oblečene deklice, ki so potresale cvetic po poti, in pet- do šestletna deklica mu je izročila šopek dehtečih rož z besedami: »Oče, ne pozabite nas! Oče, ne pozabite nas!«

Dobro je umel cesar Franc I. pomen priprostih besedij, vzdignil je dekletce k sebi na konja in je posadil pred se. Prav kmalu se privadi otrok milega vladarja, vzame šopek, razveže ga in jame zatikati cvetke v zapone cesarjeve vojne suknje in za njegov klobuk.

Armada se pomika dalje. Pred stolno cerkvijo pozdravi duhovščina svetlega vladarja. Ko ljudstvo vidi nedolžno dekletce, ki je bilo pozdravilo vladarja, na cesarjevem naročju, zalijó marsikatero oko solze veselja. Cesar Franc I. se pa ozre po množici in reče: »Ménil sem, da so moji zvesti otroci, moji udani podložniki samo na Dunaju in glejte, tukaj jih tudi najdem.« Silna navdušenost zavлада po teh vladarjevih besedah med narodom. Cesar izroči deklico njeni materi, stopi raz konja in gre spoštljivo v cerkev, kjer je vsa množica zapela zahvalno pesem.

Iz cerkve gre svetli vladar do svojega stanovanja. Kompanija avstrijskih grenadirjev je stala pred hišo za stražo. Takoj ukaže, da naj odide, češ, tukaj me bodo varovali moji otroci, moji zvestoudani podložniki.

Čmrlji.

(Obraz iz prirode. — Piše Stánon.)

I.

Zna našo hišo zraste vsako leto na zeleni trati cel gozdič visokih cvetlic. Ko sem bil še majhen otrok, sem se jih neizrečeno bal. Saj so bile skoro prav take, ko koprive. In kateri otrok se ne boji kopriv? — Ako pogledaš to cvetlico, zdi se ti zelo podobna koprivi. Na četverovoglatem stebalu sedé križema veliki srčasti listi, pokriti s sivkastimi kocinicami — prav tako,

kakor na koprivi, na tisti nesrečni koprivi, ki mi je včasih opekla vso ročico, ko sem jo poželjivo stezal po belem slaku, ovijajočem se po steblu pekoče rastline.

Pozneje sem začel natančneje ogledovati te cvetlice. Gledal sem jih od daleč in opazoval, kako veselo letajo po njih marljive bučelice, kako brezskrbno se zibljejo na njih pisani metulji — in glejte, sovraštvo do njih se mi je počasi ohlajalo. »Ne, te cvetlice ne morejo biti koprive, ne morejo biti hudobne, ker tako prijazno gosté vsakovrstne žuželke. In kako lepo rdeče cvete imajo, kako lepa stebila, kako diše...« kmalu sem videl na njih vse polno dobrot in lepote.

Slednjič pa me je pridobil vrstnik Urhov France popolnoma zanje. »Nikar ne mislite, da bi bile to koprive. Le pogledjte, kako lepo cvetó; samo zato so se oblekle tako po koprivje, da bi jim ne vzeli cvetov. Veste, v cvetovih imajo jako sladak méd.« Tako in jednako nam je pripovedoval Urhov France.

Poslej ni bilo miru za našo hišo. Vsi otročaji smo se zbirali tù, srkali iz rdečih cvetov méd in delali iz votlih stebel piščalke. Kmalu je bil lepi cvetlični gozdič poteptan. Strtim cveticam v sramoto smo piskali na njih stebila ter jim v zasmeh še dali ime mrtve koprive.

Sedanje otroke v naši vasi dobro poznam. Primšarjev Lojzek, Lužarjev Matevžek, Tehnov Jožek, Praznikova Ivanka, Pezinova Angelica . . . i kaj bi rekel, do pičice taki so, ko smo bili mi. Zato se čudim, kako je mogoče, da letos še niso uničili mrtvih kopriv za našo hišo.

No, nam je to ljubo. Sedaj imamo vsaj priliko, da si ogledamo jednega ali drugega izmed mnogoštevilnih gostov, ki se mudé od jutra do večera na gostiji pri mrtvih koprivah. — Prestavite se, dragi čitateljčki, v duhu na moj dom, — oh, da bi vi vedeli, kako prijetno je pri nas, gotovo me obiščete še letos — torej pojdite vsaj v duhu z menoj na trato za našo hišo!

Oh, Bog se usmili, kakšno šumenje je danes pri mrtvih koprivah — kakor na pojedini pri kakem imenitnem dostojanstveniku!

Glej, tu je gospa bučela! Videti je, da se odpravlja domov. V košek, ki ga nosi vedno s seboj na zadnji nogi, naložila si je rmenega prahu, da je kaj.

Tudi medú se je nasrkala, saj je že od jutra pri bogato pogrjnjeni mizi. — Tu se lovita dva metulja. Poglej ju, to sta ti prava lahkoživca! Še méd srkati se jima več ne ljubi. Prej sta se lahkočno pozibavala na srčastih listih, sedaj pa objestno frfotata po toplem zraku.

Vse to šumenje in brenčanje se ti dozdeva podobno kakemu koncertu. Seveda pri tako bogati pojedini mora biti tudi godba. Ko tako poslušáš raznovrstne glasove, začne te izvestno najbolj zanimati mogočni bas, ki v dolgih, pretrganih akordih prilaga jednolični godbi mnogoštevilnih žuželk. To ti je bas, kakoršnega ne spravi iz sebe niti kakšna večja žival, nikar že mala žuželka. Ni čudno, da se zanimaš za čudnega basista. Želiš ga videti. Glej ga, zdaj je zabrenčal mimo tvoje glave in sedel na prvo cvetlico.

»Oho, to je čmrlj!« zavzameš se iznenaden. Prav praviš, čmrlj je, stari godrnjač med živalimi, ki vedno gode svojo zamolklo pesem. Ta mu je uprav prirojena. Gode jo vedno in vedno. Takoj zjutraj, ko se vzbudi, začne

jo brenčati, mrmra jo, ko dela, gode jo, ko se spravlja spat, in ako prileti na cvetlico, ki mu radovoljno odpre svojo napolnjeno čašo, oh, takrat šele gode, mrmra in brenči prav od srca. Brenči pa čmrlj deloma s svojimi krili, deloma pa s kocinicami, ki zapirajo na zadku luknjice (dihalke), iz katerih stiska zrak iz sebe.

Pa pustimo to njegovo svojstvo, naj gode in brenči, kakor se mu ljubi. Poglejmo rajše, v kakšni obleki je prišel spoštovani basist med poštene in nepoštene svoje tovariše — pevce.

Najprej opazimo, da je oblečen v dragocen črn kožuh. Brez njega ne gre stari godrnjač nikamor. Vedno ga nosi s seboj. Pod vratom ima temno-rumen ovratnik, okrog trupla pa si je privezal zlat pas.

Med tem ko opazujemo njegovo obleko, se naš pošteni gost čisto nič ne zmeni za nas. Zadovoljno mrmrajoč je spraznil vse čaše na prvi cvetlici ter sedel na široki list. Pri jedi si je nekoliko opral obleko. Zaprašen pa čmrlj ne mara biti, zlasti pa ne na tako imenitni pojedini, kakoršna je danes pri mrtvih koprivah.

Nemudoma začne torej snažiti obleko. »Čmrlj ima krtačo in glavnik vedno s seboj, celo na vsaki nogi po jedno, vrh tega ima še mnogotera druga orodja: v ustih krepke klešče, na vsaki nogi dve kljuki in na zadku ostro želo. V želu ima tudi malo strupa. In če se ga drzne kak radovednež nadlegovati, tedaj mu dá spomin, da se ga ne loti nikoli več.«

Tudi naš znanec zna pridno rabiti svoje orodje. Ročno si osnaži na hrbtu svoj črni kožuh in sčeše ves prah na kupček. Ta prah spravi v mal košek na zadnji nogi.

Čmrlj tudi zelo dobro vidi. Ni čuda, saj ima petero oces. Tri so majhna, podobna pikam, dve očesi pa sta veliki, sestavljeni iz sto in sto očesec. Obrvij in trepalnic nima; tudi jih ne potrebuje. Ako se mu nabere na očeh prah, potegne meni nič, tebi nič jedenkrat ali dvakrat po njih s krtačico, katero ima na tipalnicah — in dobro je.

Naš godrnjač na cvetličnem listu je nekoliko utihnil. Najedel se je ter si osnažil obleko, zadovoljno si torej gladi brado, menda misli, kako bi se najuljudnejše poslovil. Glej, začel je privzdigovati zadek. Čemu neki? Tako dela čmrlj vselej, kedar námerava odleteti. Mora se namreč nadihati in si napolniti notranje prostore z zrakom, da se ložje vzdigne od tal. — Toda čmrlj ne diha s pljuči, ker jih nima, marveč na zadku ima na vsaki strani čisto majhne luknjice (dihalke ali traheje). S temi čmrlj diha. Ako se mu kakorkoli zamaše, se mora zadušiti. Od teh luknjic vodijo po vsem telesu tenke cevi, ki so razširjene na nekaterih krajih v večje mehurčke; te mehurčke napolni čmrlj vselej, predno odleti, z zrakom, da ložje leta.

Med tem, ko smo natančneje opazovali našega basista, vzdignil se je, obletel nekolikokrat z glasnim, dobrovoljnim brenčanjem našo glavo in se spustil v velikem loku na zemljo, v svoje dobro urejeno stanovanje.

Markčevo mleko.

Oh, solnce to, kako pripeka!
 Kar more, v senco leč hiti;
 Po vrtu Marcec jezno teka,
 Za igro drugov ne dobi.

Po vrtu se ozira jezno,
 Za plotom mački vidi tam,
 Približa jima se oprezno,
 Bežita mački leč drugam.

Stoji na sredi vrta hruška,
 Obrne Marcec tja oči,
 Ležati vidi tamkaj kužka,
 Pa tudi on mu prebeži.

Nikdo se noče ž njim igrati,
 In jok privabi mu solzó.
 Da potolažijo ga, mati
 V lonček mu mleka nalijó.

Diši to mačkama drugače,
 V naročju Markcu sta takoj,
 Pa tudi kužek brž priskače,
 Rad tudi on bi delež svoj.

St. pl. Orlovič.

Svetniki — ljubitelji in ljubljenci živalij.

(Po Fr. Lindenu priobčuje Jos. Volc.)

XVI.

Nbližini Mrtvega morja je zelo visoka gora, imenom Mardes. Ob nji je pred časi bivalo mnogo puščavnikov. Ob vznožju gore so imeli za potrebno zelenjavo vrt, katerega je oskrboval jeden služabnikov. Kadar so zelenjave potrebovali, osedlali so osla in mu rekli: »Idi v vrt k služabniku in prinesi nam zelenjave!« In takoj je odšel osel sam k vrtnarju, obstal pred vrati in potrkal z glavo. Vrtnar pride, naloži oslu zelenjave in ga zopet odslavi. Poročevalec pristavlja: Veselo je gledati osla, kako dan na dan zahaja k vrtnarju in služi puščavnikom. Razven njih nikogar ne uboga.

XVII.

Sv. Spiridijon je bil kmetiški sin z otoka Cypra doma. Bil je pastir. Živel je v četrtem stoletju po Kristusu. Ko je nekoč prodajal koze, hotel ga je kupovalec goljufati. Vzel je namreč jedno kozo več, kot jih je plačal. Vedel je namreč, da je Spiridijon dobrosrčen človek, ki vsakemu zaupa ter ne prešteva denarja. Ko hoče živali odgnati, loči se neplačana koza od družih ter se vrne k neprodanim, kot da vé za goljufijo. Kupec steče za njo ter jo hoče s silo odgnati. Kakor hitro jo pa zopet izpusti, vrne se koza nazaj k stari čredi. Ko se je to tri-štirikrat ponavljalo, zadene jo kupec na rame, hoteč jo odnesti. A žival jame na vso moč meketati, suvati z rogmí in, ko vse nič ne pomaga, ognjusi kupcu obraz. Začudení so gledali ljudje ta prizor; Spiridijon pa natihoma dé kupcu: »Moj sin, žival tega ni storila brez vzroka; morda je nisi plačal?« Ko goljufni kupec opazi, da svetnik vé za njegov greh, skesano pripozna, da koze ni plačal, prosi odpuščanja in poravná znesek. Poslej se koza ni več upirala, marveč mirno odšla z drugimi kupljenimi kozami.

Naša šola.

(Mladostni spomini. Spisal Dobrávec.)

(Konec.)

VII.

Zka slovo še zadnjo besedo gospodu Brnetu!

Tiste dni smo brali berilce »Tabori o turških časih«. Neko popoldne smo se shajali pred šolo in začeli pogovor o Turkih.

— Kaj bi počel, Janko, ko bi zavpili: Turki so tu! — je vprašal Rogljev Vladko Ivaničevega.

»I, kaj? Skril bi se za seno. Kaj bi pa ti?«

— Šel bi povedat očetu.

Nato se oglasi Cerkovnikov Francelj: »Prej, kot bi vidva z očetom kaj ukrenila, bi bili Turki lahko že po vsem kraju in tudi ono seno bi lahko zažgali, kjer bi se skril Ivaničev Janko. Jaz bi vzel sekiro, pa —«. Ni mogel končati, zakaj ura je bila in drug za drugim smo šli v šolo. Takoj za nami je prišel gospod učitelj. Mož se je držal resnobno in zamišljeno.

Šolsko leto se je namreč tedaj že močno nagibalo h koncu. Hiteti je moral ta in oni, da je še popravil kakšno malomarnost v učenju med letom. Ura zamujena ne vrne se nobena. Vsi smo se že v duhu veselili zlate prostosti o počitnicah. Vroče je bilo, da je vrana zijala, kakor so imeli navado govoriti naš oče; v žitu se je oglašala prepelica, v šoli so pa bile muhe strašno sitne. Seveda zunaj je dozorevalo sočno sadje, vso vas je dišalo po senu, mi pa v šoli —.

Tisti dan torej, ko smo se učili, kako je bilo v turških časih in smo se pogovarjali pred šolo o Turkih v rdečih, širokih hlačah, s krivimi sablami in grdimi pogledi, smo slišali sledečo dogodbo.

Gospod Brne je začel blizu tako-le:

»Sedaj, ko boste kmalu prosto skakali po hribih in dolinah svojega rojstnega kraja, ne zabite, da je tudi ta okolica del naše lepe domovine. Ko se boste igrali v senci košatih dreves, pomnite, da so naši predniki često prelivali kri zato, ker so želeli svojim potomcem ohraniti domači kraj prost turškega jarma. Hoteli so prosto Bogu služiti v svojih cerkvicah in zvesti ostati svojemu cesarju; hoteli so pa tudi prosto ljubiti svojo rodno zemljo.

Vsako starejše drevo bi nam lahko pripovedovalo o turških nasilstvih, vsaka razvalina o groznih vojskah, ki so se valile tod mimo; kaj šele nasipi, taborišča, stari gradovi in cerkve?

Bilo je blizu pred štiri sto leti — l. 1491. Turčin je divjal po naši deželi. Povsod pogorišča, kresovi, dim, strah, moritev, boj in brezdušno klanje. Ker niso mogli tedaj Turki čez Savo, ki je vsled deževja narasla, so ropali v velikih četah po naši deželi. Hladili so si jezo namesto po zeleni Štajerski pa po lepih logih naše kranjske strani. Sredi oktobra se je valil močan oddelek z Dolenjskega po Notranjskem mimo Ljubljane, Vrhnike in Logatca, hoteč prodreti v vipavsko dolino. S seboj so tirali bogat plen: živino, dragocenosti, dekleta, mladeniče in dečke. To so hoteli v Vipavi še pomnožiti.

Tiste dni so se zbirali na vrhu Hrušice hrabri borilci, da zapró in zastopijo sovražniku pot preko gozda. Bilo je ljudij z vseh krajev, vmes tudi nekaj konjnikov in pravih vojakov. Domačini so vspodbujali drug drugega, klicali so še na pomoč sosede iz te in one vasi; ves čas so se pa ozirali strahoma na logaško polje, kdaj naznani dim in ropot konjskih kopit prihod sovražnikove vojske.

V naglici so napravili nekaj nasipov ter ob tedanji cesti — še sedaj pravijo »v turških klancih« — izpodžagali več sto jelk in visokih smrek, katere naj bi drzna roka sprožila na turške glave. Ali kdo si bo upal tako blizu — pa sam — proti sovražniku v gotovo smrt? — Za nasipom se je

zadnji večer zbrala večja družba mladeničev z raznih notranjskih krajev; med vsemi je bil pa najglasnejši Vitorogov Nande, visok in živ mladenič, temnih očij in vranje črnih lās. Njemu so odgovarjali: Srebotnjakov Lovro, Črnetov Tine, Suhovrhar, Robar in odločni Poprijan; bolj od strani sta se pa držala Dolarjev Jože in Ogorkov Miha. Prvi junak, kolikor ga je bilo, a miren in molčeč, drugi njegov pol pobratim, kateremu se ni ohladila prijaznost v dolgih letih, ko se je Dolarjev šolal v Ljubljani.

»Pri nas, v solčni Italiji, se ljudje celó ne bojé umreti za domovino«, se je ustil Vitorogov Nande, in še pristavil: »Če ne pojde tamle oni zmrzli Dolar sprožit smrek na Turka, pojdem pa jaz. Kdo se kaj boji?« — Nande, rodóm Italijan, je obolel, ko je šel iz Italije v vojsko, kamor se je bil prodal, pa so ga pri Vitorogu lečili in naposled, ker niso imeli otrok, tudi posinili.

— Ti si Lah! mu očitajo domačini.

»Nisem več; bodete videli, kako se znam boriti za slovensko domovino. Hočem biti vreden njen sin; s to-le roko podrem smreke, a tudi nekaj Turčinov pade prej, ko se vrnem.«

— Samo če prvi ne zbežiš stiskat sir na Javornik, ga je podražil Ogorkov Miha.

»Ti znaš bežati, ne pa jaz; zato se držiš tako od kraja, kakor da popravljaš ogenj v apnenici. Mi se ne bojimo umreti za domovino.«

— Kdaj si še pokazal, da se ne bojiš? — ga je prijel Dolarjev Jože, ki je ravnokar peljal konja od napajališča.

»Če hočeš, prav kmalu pokažem, pa ne samo tebi in Ogorku, in ne samo tega, kako znam umreti za domovino, marveč tudi raje takoj umrjem, kakor bi me ti in Ogorek žalila. Sem pridita, če imata dovolj trdne kosti, da poskusim, kako se drobé!«

Gotovo bi se udarili, da niso vmes stopili modrejši možje ter stvar razsodili tako, da naj vsakdo nasproti sovražniku pokaže svoje junaštvo in moč. Brez zadržka mu potem vsi pripoznajo prvenstvo.

— Glejte žareče nebo! se je oglasil zapovednik. — To so Turki!

In res! Nekaj ur pozneje so turška kopita že teptala zemljo mimo Logatea; borilci vrh Hrušice so pa čakali, da jih dostojno sprejmejo.

— Kdo pojde sprožit smreke? vpraša poveljnik.

»Vitorog, Vitorog, Vitorog!« so vpili ljudje z vseh stranij, a njega ni bilo nikjer. Grozen šum je prihajal izpred sovražnika, dim in požar se je dvigal v temno noč, da je vsakogar obhajala groza; morda se je tega zbal tudi Vitorog. Sram ga je bilo.

Sovražnik lomasti po klancih kakor vihar. Po svetlobi sluteč so ugibali branilci, da mora biti med izpodžaganimi smrekami. Iskali so Vitoroga povsod in govorili o tem, kako se je nedavno ponujal sam za nevarni posel, in sedaj ga ni.

Takrat pa zahrešči kakor da se nebo podira. »Alah, il alah!« so vpili neverci, katere je padlo drevje pomečkalo na tla. Le preko mrtvih trupel svojih vojakov si je pomagala ostala vojska pod okope. Kakor levi, razjarjeni zastran tolike zgube, se zapodé Turki na krščansko posadko. Toda ta stoji

kot skala. Sovražnik ponoví napad, pa čuti, da je močno oslavljen in pa da se bo treba umakniti. Tedaj se zasliši vpitje Turkom izza hrbta. Bilo je pravo zverinsko rjojenje: »Pomagajte, pomagajte! Turka ni nič več zadaj. Sem ga zapodite!« Nekateri so mislili, da spoznavajo glasova Dolarjevega Jožeta in Mihe Ogorka. Ko so to opazili drugi branilci, so se nepričakovano zapodili s kosami, beti, kiji, omlati, sekirami, lopatami, vilami, porati, z meči in kopjem nad sovražnika. Ta se je jel prestrašen umikati. Ali podrte smreke so bile zopet na potu. Konji so se udevali, skakali, spenjali; Turkom po hrbtih je pa brezozirno pelo slovensko orožje.

Malo sovražnikov je uneslo zdravo glavo.

»Kje je ostal širokoustni Nande?« je popraševal poveljnik, ko so se vračali borilci za okope k zalogam živeža. Nihče ni vedel, kje je, in tudi nihče ni povedal, da ga je videl v boju. Nande jo je, sluteč nevarnost, popihal v varno zavetje kot zajec. Zadnji oddelek vračujočih se zmagovalcev je pa nesel s seboj dva mrtva junaka: Dolarjevega Jožeta in Ogorkovega Miha. — Ko se je namreč bližal šum kakor vihar pred sovražnikom bliže in bliže nasipom, se je tihoma splazil Dolarjev k podžaganemu drevju, misleč: gotovo pridem prej kot Nande. Bil je že na svojem mestu, ko je slišal, kako v taboru kličejo Nandeta, pa zaman. Za njim ga tudi ni bilo.

Sam je potisnil klin (zagozdo) v prvo smreko, ki je bila v zvezi z vsemi drugimi, a Turki so bili že preblizu. Ravno je dovršil svoj namen, ko sta zdirjala dva Turka na konjih proti njemu. Tedaj se je oglasil za njegovim hrbtom Ogorkov Miha z močnim poratom. Prišel je namreč tihoma za njim.

Prvega Turka sta takoj zleknila na tla, drugi jima je mislil ubežati, a hudo jo je skupil. Konja so mu preplašila padajoča drevesa, da ni mogel nikamor. Potegnila sta ga torej s konja in vlekla s seboj v stran — —.

Koncem boja so ju našli mrtva in drug na drugem sloneča sredi kope mrtvih Turkov. Pokleknili so in jima molili za duši. Saj je bilo vsem takoj znano, da sta se radovoljno žrtvovala — ne s prazno besedo, marveč z dejanjem — za domovino. Slava njima!

»Taki bodimo vsi, ljubi moji otroci!« Tako je končal gospod Brne.

Rogljev Vladko je pogledal Janka Ivaniča; Cerkovnikov Francelj je pa rekel vsem po končani šoli: »Ali ste videli?«

Žal nam je bilo, da je že tako blizo konec leta, ko se nam bo treba ločiti od šole in gospoda Brneta. Na vse vetrove so nas peljala pota; a ti spomini so, mislim, kakor meni tudi dragi vsem onim, ki so z menoj poskusili, kakšna je bila prva naša šola.

Kako se nam je pozneje godilo, povem morda »Vrtčevim« bralcem drugičkrat in na drugem mestu. Za sedaj: z Bogom mladi bralci, z Bogom mladostni spomini!

Kuharica.

Lonce Rezika zalije,
Suh na ogenj vrže panj.
„Čudno, kurim in zalivam,
V loncih pa je vedno manj!“

In na vrt po peteršiljčka
Teče: „To okus je moj!“
Vrne se, pogleda v lonce:
„Prazni skoro so, o joj!“

Ona se jezi, a v kotu
Smeje se nekdo skrivaj.
„Ti si, Lojzek, tukaj notri?
No, vse jasno mi je zdaj.

Čakaj le, tatinski deček“,
Kuharica govori,
In kuhalnico srdito
Nad glavó mu zavihti:

„Možkim v kuhinji opravka
Ni še bilo in ne bo,
Da zaslužijo kosilo,
V gozd, na polje naj gredó!“

Greg. Gornik.

Robinzoni.

(Igrica v treh dejanjih. — Spisal Svečan.)

(Konec.)

II. prizor.

Prejšnja. Veharjev oče (vstopi.)

Oče (vrže klobuk na mizo.) Vse zamán! Letal sem okoli, kakor bi bil neumen; pa nikjer ni najmanjšega sledú o otrocih. Ta pravi, da jih je videl tam, — oni zopet trdi, da jih je srečal drugje, — in vsakomur se le dozdeva, da so bili naši in Mlinarjevi; zdaj pa verjemí, komur hočeš . . . Ponoči se jih ne dá nikjer iskati; počakati moramo do jutri zjutraj; potem se bo videlo, kakó in kaj. Jaz mislim, da v zemljo se niso udrli.

Veharica. Vso noč naj bi čakali! In otroci, Bog vé, kje zmrzujejo in trepečejo od strahú in glada.

Mlinarica. Jaz jih grem sama iskati, če noče drug z mano, in ne jenjam prej, dokler jih ne najdem.

Oče. Ali hodíte pametni, mati mlinarica! Jaz upam, da kaj hudega se otrokom ni zgodilo, in če Bog dá, najdemo jih jutri zarano. Sploh pa, kod jih hočete zdaj iskati? Kaj veste, na katero stran so se obrnili?

Mlinarica. In če ne grém, vem, da od skrbij vso noč ne bom mogla zaspati, — oh, ti otroci!

Veharica. Kaj tacega mi še niso naredili, kolikor tudi mi delajo preglavice.

Oče. Radoveden sem le, kaj jih je izvábilo iz sobe. Morali so imeti kakšen poseben namen.

Veharica. To jaz tudi mislim. Gotovo so se napravljali na kako nenavadno pot. Vaša dva, mati mlinarica, sta imela silno veliko kruha s seboj.

Mlinarica. Takó? Jaz ga jima nisem nič rezala; se je pa že France, ta paglavec, sam predrznil. In po navadi si ni kaj tacega nikoli upal storiti; vselej je lepo prosil kruha.

Oče. Kar so vzeli s seboj, bodo hitro pojedli. Nò, in kadar jih prime glad, se pa sami vrnejo in prosijo odpuščanja.

Veharica. Oh, da bi le res bilo takó . . . Ali ne trka nekó?

Oče. Naprej!

III. prizor.

Prejšnji. Stari ogljar.

Ogljar. Malo pozno prihajam k vam, pa nikar ne zamerite.

Oče. O, le sedite, oče ogljar. Kaj pa bote novega povedali?

Ogljar. Hm, vprašal bi vas, ne zamerite, — ali so vaši otroci domá?

Veharica (hitro.) Naši otroci? Ali kaj veste o njih?

Mlinarica (hitro.) Oče ogljar, brž povejte, — kje so?

Ogljar. Hm, kmalu bi se vam bili izgubili vaši otroci. To ste gotovo skrbeli zanje!

Veharica. Ali kje pa jih imate? Povejte vendar!

Oče. Kje pa ste jih iztaknili?

Ogljar. Pomislite, sredi gozda!

Veharica in mlinarica (prestrašeni.) Sredi gozda!

Oče. Kakó pa so prišli tjà?

Ogljar. Kakó? To ste jim gotovo domá kaj posebno hudega storili: pobegniti so vam hoteli, pa so se izgubili; sreča, da sem se ravno tedaj vračal domú, sicer ne vem, kaj bi bilo z njimi.

Veharica. Ti ubogi otroci!

Mlinarica. Reveži!

Oče. Oj, ti potepuhi!

Ogljar. Vsi so se tresli od straha, — seveda: ponoči; in lačni so že bili.

Mlinarica. Lačni! Kaj pa, saj niso nič večerjali, — ali, kje jih imate?

Veharica. Tega nam še zdaj niste povedali.

Ogljar. Hm, veste, bojé se in nikakor si niso upali z menoj v hišo . . . Jaz bi dejal, da jih nikar preveč ne kaznujte; že takó so dovolj pretrpeli . . . Tam zunaj stojé. (*Mlinarica in Veharica pohitita iz sobe.*)

IV. prizor.

Veharjev oče. Ogljar.

Oče. V gozdu ste jih torej našli, — kam pa so vendar hoteli?

Ogljar. Kam so hoteli? Meni so pravili takó zmedene reči, da jih nisem bil v stanu razumeti: ta je sanjal o Robinzonu, óni o cukrenih hišicah, ta o morju in ladjah, óni o Bog vé čem — nò, pa saj vam bodo sami razložili — tu jih imate.

V. prizor.

Prejšnja. Mlinarica, Veharica. Ivan, Mirko, France, Lojze.

Veharica (vodi za roko Ivana in Mirka.) Ali kod sta vendar hodila, otroka moja — in kakšna pa sta? Vsa umazana in blatna.

Mlinarica (pride s Francetom in Lojzetom.) Saj se ves treseš, Lojze. In France, roké imaš mrzle kakor led.

Oče (strogo Ivanu in Mirku.) Kod sta se potepala? Govorita!

Ivan (*poklekne.*) Oče, prosim Vas, odpustite, jaz sem vsega kriv, jaz sem jih zapeljal.

Mirko (*tudi poklekne.*) Oče, odpustite, jaz sem tudi kriv, kajti jaz sem jih tudi zapeljal.

Oče. Torej vidva sta pregovorila Franceta in Lojzeta.

France. O ne, midva sva sama šla.

Mlinarica. Torej ste vsi jednako krivi.

Ivan. Ne, oče; samó mene kaznujte, Mirka pa nikar, zakaj on ni hotel iti.

Veharica. Ali kam ni hotel iti? Kam ste se bili vendar napotili?

Ivan. Oče, ali ne hodete nič hudi na Mirka?

Oče. Zdaj le vstanita. (*Vstaneta.*) Najprvo razlôži, Ivan, kam ste hoteli; o kazni bomo že potem govorili.

Ogljar. Meni se zdí, ne zamerite, Veharjev oče, da bi bila kazen odveč. Reveži so bili v gozdu že takó od straha na pol mrtvi.

Veharica. Torej, povej Ivan, zakaj ste pobegnili?

Ivan. Meni je bilo dolgčas, ko ste naju z Mirkom v sobo zaklenili.

Oče. Če bi bil v šoli znal, pa te ne bi zaklepal.

Ivan. Oh, oče, saj se bom zdaj zmirom pridno učil.

Veharica. Le naprej pripoveduj, Ivan! Kam ste hoteli pobegniti?

Ivan. Na morje, kakor Robinzon.

Mlinarica. Na morje, — kaj si vsega ne izmislijo.

Oče. Kaj pa si vendar hotel na morju?

Ivan. Da bi našli otok, kjer bi lovili ribe in na ladje hodili.

Veharica. Kaj nisi vedel, kako daleč je do tjà, kako velik je gozd?

Mirko. Pa smo mislili, da dobimo v gozdu cukreno hišico.

Lojze. Tako, kakor tisti, ki ga je čarovnik preganjal, pa se je v gozdu izgubil.

Oče. Takó je torej ta stvar! — Zdaj me pa poslušajta! Vidva sta ušla skozi okno.

France in Lojze. In midva.

Oče. Potem ste izginili na skrivnem in se niste zmenili za skrbi, ki ste nam jih napravili. (*Ivanu in Mirku.*) Ali vse to vama odpuščam brez kazni, in ne samo odpuščam, dà, še celó dovolim vama, da se vrnete zopet brez strahú, odkoder sta prišla. Če vama je doma hudo, preberita si in pojđita na morje, ali kamor hočeta. Sta li zadovoljna?

Ivan. Oh, oče, nikár, nikár; lepo Vas prosim, pustite naju, da ostaneva domá.

Mlinarica (*Francetu in Lojzetu.*) Vidva smeta tudi z njima, kadar se vama ljubi . . . Ali bi šla rada?

France. Joj, mati, jaz že nikdar več.

Lojze. Mati, jaz tudi ne.

Mirko. Saj bom priden, oče, samo od doma me nikar ne pustite!

Oče. Prej si pa silil drugam.

Mirko. Uh, a drugod je strašno!

Lojze. In nihče nam tam ni dal večerje.

Veharica. Skoro bi bila pozabila, da so otroci lačni; že od opoldne niso ničesar jedli.

Mlinarica. In mi stojimo tukaj, pa ne, da bi šli domú večerjat.

Ogljar. Jaz sem tudi obsedèl, kakor bi imel za večno tukaj ostati.

(*Veharica reže medtem pri nizi kruh in dá Ivanu in Mirku vsakemu kos.*)

Oče. Oče ogljar, nocoj ostanite pri nas, kajti zeló hvaležni smo Vam, da ste nam privedli nazaj naše Robinzone . . . (*Otrokom.*) Zapómnite si, vi mali Robinzoni: doma je najboljše.

Mlinarica, France, Lojze (*odhajajo.*) Lahko noč!

Zástor pade.

LISTJE IN CVETJE.

Kdo vé:

22. Kje ima človek srce, ali na desni ali na levi strani?
23. Kaj je „akróstihon“?

Homonim.

(Priobčil Čid Em Nafr.)

Prijetna na Kranjskem sta kraja,
Ljubljančan pohaja ju rad —;
Na drevju oboje nahaja
Se, — vendar drevesa ni sad.

(Odgonetka v prihodnjem listu.)

Rešitev »Aritmogrifa«:

K	o	s	t	a	n	j	e	v	i	c	a
o	s	a	t	k	o	s	t	a	n	j	
s	t	a	n	o	v	a	n	j	e		
t	i	k	v	a	k	o	s	t			
A	n	t	o	n	s	t	o				
n	o	v	i	v	e	k					
j	a	k	o	s	t						
E	v	i	c	a							
v	i	c	e								
I	v	o									
c	a										
a											

Kostanjevica.

Odgovor na vprašanja v zadnjem listu:

19. **P** je monogram za najsv. ime Kristus, namreč obe začetni črki XP. To znamenje za Zveličarjevo ime je že iz časov Konstantina Velikega, ki je mesto rimskega orla na vrh vojaških zastav dal postaviti ta sv. monogram.

20. Srebrne žlice se zato ne smejo puščati v kislih jedilih, ker tako srebro je navadno zmešano z bakrom. Baker pa se v kislini raztopi ter tvorja ocatno kislil baker, ki se zove zeleni volk in ostruplja jedila.

21. »Homonomim« se imenuje beseda, ki se jednako piše ali izgovarja, kakor kaka druga beseda, pa ima drugačen pomen, n. pr. »pod« je lahko samostavnik in predlog; »pot« ima dvojen pomen, če se različno naglašja itd. Zagonetka, ki je osnovana na taki podlagi, se še posebej imenuje »homonomim«.

Prav so rešili: Hacin Josip, tretješolec v Ljubljani; Klun Josip, učenec IV. razr. v Ribnici; Gomilšek Ljudmila, učenka VIII. razr. pri gg. uršulinkah v Ljubljani; Veršec Vera in Jesensék Krist., učenci IV. razr. v Sevnici; Šrimpf Zm., učitelj pri Sv. Ksaveriju na Štaj.; Kajfož Josip in Sever Makso, dijaka v Ljubljani; Adamič Minka, učenka II. razr. mešč. šole pri gg. uršulinkah; Pogorelec Avguštin, dijak v Ljubljani; Marinko Vincencij, dijak v Novem mestu; Wabič Štefka in Fančič Lipold Amalija, učenke v Žalcu; Dolinar Josip, dijak v Ljubljani; Osana Milka in Tina, učenci pri sv. Duhu nad Krškim; Rant Mimi, poštna upraviteljica na Dobrovi; Belec Marija, Gorjak Alojzija, Jančič Franciška, Rajh Matilda, Zencovih Ema, učenke IV. razr. v Ljutomeru; Preglej Pepica, učenka IV. razr. v Metliki; Gladek Luka, učenec II. gimn. razr. v Kranju; Matko Helena, Deleja Ant., Matjaž Josipa, učenci v Mozirju; Cof Ivan, učenec III. gimn. razr. v Kranju; Gorjup Vekoslav, učenec III. razr. v Proseku; Rosina Mirosli, Krajnc Fr., učenca IV. razr. v Ločah; Rupnik Albina, učenka v Krškem; učenci II. skupine v M. Nazaretu (Štaj.); Šlamberger Inka in Tonček, učenca v Ljutomeru; Praprotnik Nežica in Šijanec Pavla, učenci v Braslovčah; Troha Ljuboslav, četrtošolec v Celju in Troha Mimi v Št. Petru nad Laškim; Matjašič Ivana in Weingerl Marija pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah; Zorko Fr., dijak v Široki Šeti pri Vačah; Kralj Alojzij, dijak ljubljanske gimnazije.

Opomnja. V 8. in 11. vrsti je pomota in bi moralo ob koncu mesto 1 stati 3, kar so bistroumni reševalci sami opazili in večinoma sami popravili.

Prošnja.

V Ljubljani se je vstanovilo prekornisto društvo, katero hoče skrbeti posebej za one mladeniče, ki so se odločili za učiteljski stan. Po §. 5. c) društvenih pravil pripada temu društvu čisti dobiček „Vrtca“ in „Angeljčka“. Vsi naši naročniki so toraj dobrodelniki na dvojno stran: neposredno skrbé naši dobri mladini za lepo in koristno berilo, posredno pa delijo malo miloščino za tako blag namen. Prosimo torej vse prijatelje: naročujte, priporočajte in širite naš mladinski list! Letošnji in lanski letnik sta novim naročnikom še vedno na razpolago. Lepo tudi prosimo, naj se poravná zastala naročnina.

„Vrtce“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 glj. 60 kr., za pol leta 1 glj. 30 kr. — Uredništvo in upravništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.